

Nytt fra Miljødirektoratet

Miljøringen 8. november 2017

Vanja Alling, seksjon for avfall og grunnforurensning

Nytt fra forurenset grunn

Faktaark, veiledere og forskrifter

- Oppdarterte faktaark og veileder på forurenset grunn
 - M-810 Kommunenes oppgaver,
 - M-811 Tiltakshavers ansvar ved terrengingrep i forurenset grunn
 - M-813 Grunnforurensning- bransjer
 - M-820 Veileder til forurensningsforskriften kapittel 2
 - Spredningsveilederen er under utarbeidelse (med konsulenthjelp).
- Forslag til ny forskrift for nedgravde oljetanker sendt til KLD, (forurensningsforskriften kap. 1)
- Overvåkingsrapport M-752 på urbane terrestriske miljø i Oslo-området

Kommunenes oppgaver ved terrengingrep i forurenset grunn

Kommunen er forureningsmyndighet etter forurensningsforskriften kapittel 2 om opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeid.

Kommunen skal sørge for at behandlingen av søppel eller forurenset grunn er i samsvar med forskriftens krav til behandling av søppel og forurenset grunn.

Kommunens oppgaver

- 1. Første veileder er kommunens rolle etter forskriftens kapittel 2.
- 2. Behandling og godkjenning av tiltaksplan (8-2-4)
- 3. Tiltak og kontroll (8-2-5)
- 4. Begrensning i grunnforurensning (8-2-6)

For kommunen gjelder tiltaksplanen, må kommunen sikre seg at:
1. nødvendige undersøkelser er gjennomført (8-2-4, pkt. 1b)
2. Undersøkelser og tiltaksplaner skal være i samsvar med Norsk Standard NS-ISO 10381-7 og veilederen og/eller tilgjengelige faktaark.
3. tiltaksplaner skal være til forurensning (8-2-4, pkt. 2 b)

Tiltaksplanen må beskrive den metode for forurensningsopprydding som er til stede under arbeidet, og de tiltakene som skal gjennomføres for å unngå eventuelle spredning til miljøet og/eller fare for skade på helset.

Tiltakshavers ansvar ved terrengingrep i forurenset grunn

Forurensningsforskriften kapittel 2 om bygging og graving i forurenset grunn gjelder der søppel skal gjen et terrengingrep i forurenset grunn. Tiltakshaver plikter å vurderer og eventuelt undersøke om det er forurenset grunn i området.

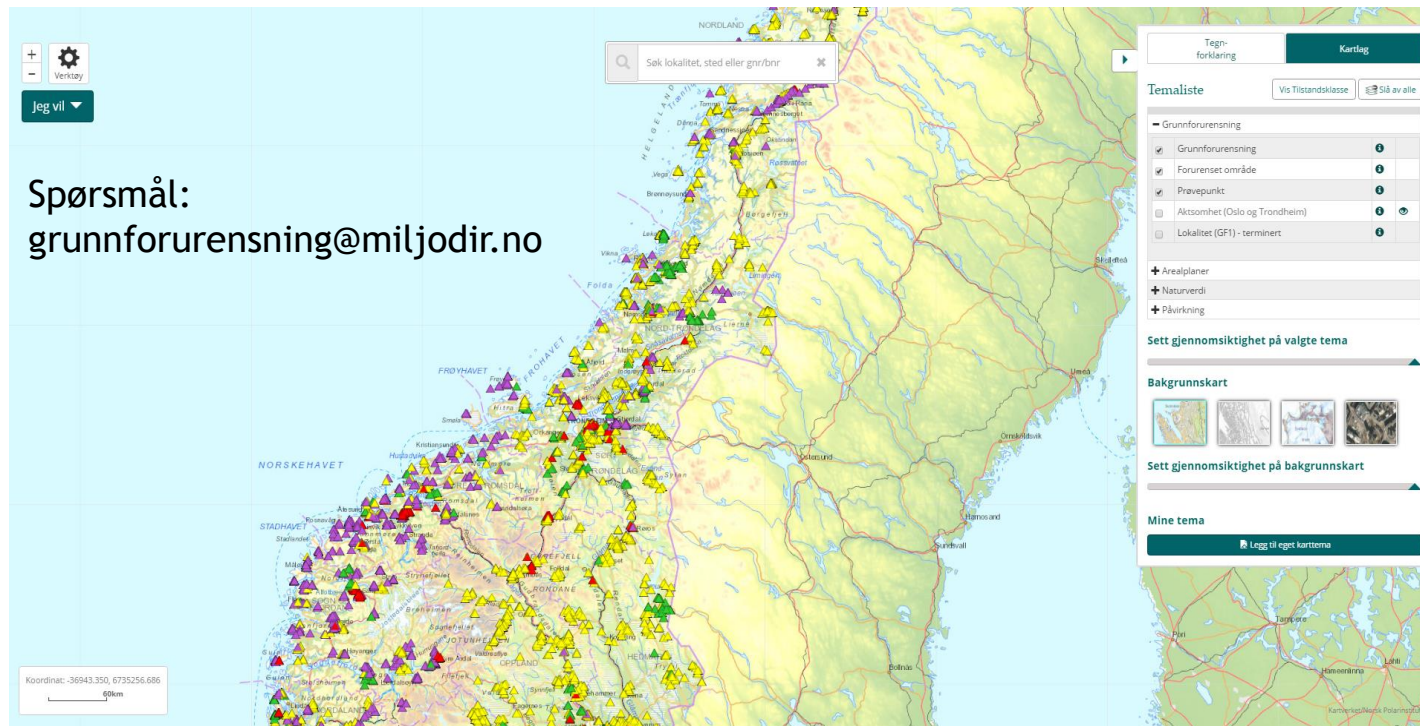
Hvis graven er forurenset skal tiltakshaver utarbeide en tiltaksplan som skal godkjenne av kommunen før terrengingrepet begynner.

Tiltakshaver skal:

- 1. Vurdere risikoen for forurenset grunn
- 2. Undersøke mulig grunnforurensning
- 3. Utarbeide tiltaksplan
- 4. Sende inn tiltaksplan til kommunen for godkjenning
- 5. Gjennomføre tiltaket og rapportere til kommunen etter at tiltaket er gjennomført
- 6. Vurdere: Tiltakshaver skal vurdere om det kan være forurenset grunn i området der et terrengingrep planlegges. Eksempler på aktiviteter som vil kunne føre til forurensning er graving:
 - Enderommet har vært benyttet til industri/verksted eller arbeidsløsning
 - Enderommet har det er gjort kjemiske rengjøringsarbeid eller rehabilitering av byggverk
 - Enderommet har det har vært brann
 - Enderommet med rensningsnett fra tidligere oppryddingsarbeid
 - Enderommet som ligger nedst eller nedstrøms stendivert som er forurenset
 - Enderommet i søppel og annen brennbar materiale
 - Enderommet der det finnes tilgjengebare av uløst oppbehold
 - Enderommet i området med aldersrelaterte arbeidstiltak som berørte spre-kontroll med luft og vann

Ny database for Grunnforurensing- oppe og går!

Spørsmål:
grunnforurensning@miljodir.no

Nytt fra sediment

Nytt fra Miljødirektoratet - Forurenset sjøbunn

- Pågående omfattende opprydding i Sandefjordsfjorden og i Puddefjorden, Bergen fullføres i 2018.
- Også opprydding i Farsund og Flekkefjord fullføres i 2018
- Ikke midler i foreløpig statsbudsjett for oppstart av store nye oppryddingsprosjekter i 2018:
 - Hammerfest og Horten står for tur.
- Tildekkingsveileder og veileder for miljøindikator er revidert. Sjekk at dere bruker siste versjon av alle veiledere.

Nytt fra Miljødirektoratet - Skipsverft

Mål:

Fylkesmannen skal i løpet av 2018 pålegge gjenstående prioriterte verft å utarbeide tiltaksplan for opprydding i sjø

Status:

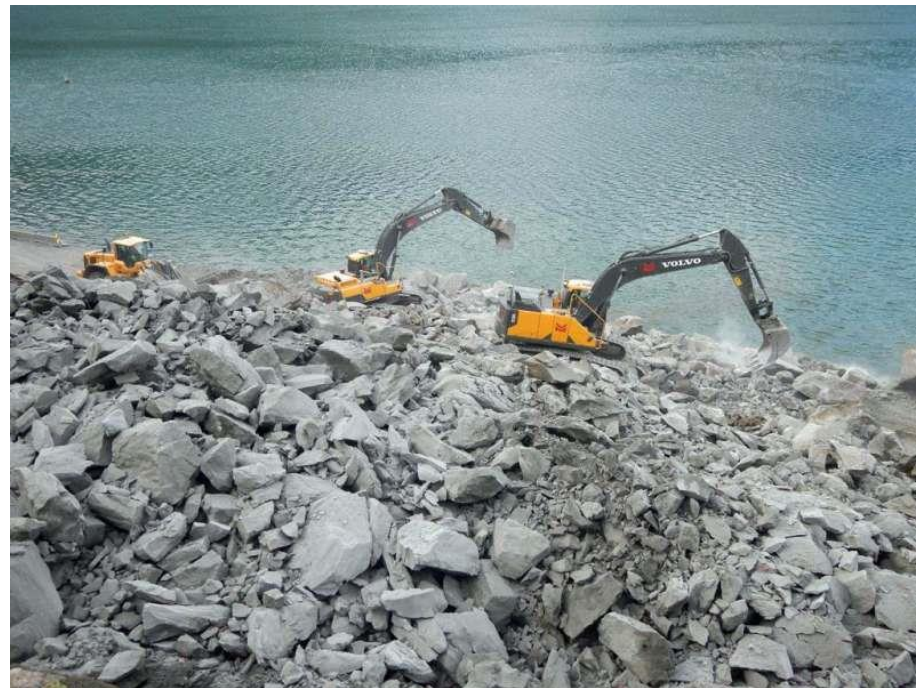
- Ca 60 % av verftene med behov for å rydde opp på land har fått pålegg om tiltak
- Ca 30 % av verftene med behov for å rydde opp i sjø har fått pålegg om tiltak

Forslag til retningslinjer for søknad om dispensasjon fra forurensingsforskriften kap. 2-5

Stort masseoverskudd i Norge

- Sprengsteinmasser fra infrastrukturprosjekter
 - vei, jernbane
- Byggeaktivitet i byer
- Avgangsmasser fra gruvedrift
- Muddermasser
- Betongavfall
- Lett forurensede overskuddsmasser

Bilde: Vegvesen

Næringsavfall

Forurensningsloven § 32

- *Den som produserer næringsavfall, skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt.*
- *Forurensningsmyndigheten kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra første ledd første punktum på nærmere fastsatte vilkår.*

Forurensingsforskriften kap. 2-5

- Forurensingsforskriften kap. 2 inneholder særregler for håndtering av forurensete masser ved bygge- og gravearbeider:
 - Forurenset jord som ikke disponeres på tiltaksområdet, skal leveres til godkjent mottak (§ 2-5)
 - Vi ønsker ikke ukontrollert spredning av forurensete masser
 - Miljødirektoratet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra § 2-5 (jf. forurensingsforskriften § 41-4)

Om jord som avfall

- Forurenset jord fra bygge- og gravesaker er avfall
- Unntak fra § 2-5 må derfor som minimum være forenlig med reglene om håndtering av næringsavfall i lovens § 32
- § 2-5 gir anvisning på en restriktiv unntakspraksis
- Søknad om unntak fra § 2-5 kan avslås selv om den ønskede massedisponeringen er forenlig med lovens § 32

Når kan det være aktuelt å søke?

- Åpenbar nyttig og miljømessig forsvarlig bruk
 - Forurensede masser erstatter andre masser i et tiltak som planlegges gjennomført uavhengig av tilgangen på de forurensede massene.
 - Massene utgjør ikke en uakseptabel risiko for helse og miljø i omgivelsene. De skal heller ikke bidra til spredning av prioriterte miljøgifter.
- Tiltaket er begrenset i omfang og tid
- Tilføres område der det kommer foregå aktivitet som fører til forurensning (f.eks. trafikkert vei)

Hva skal en søknad inneholde?

1. Ansvarlig søker
(iltakshaver ved bygge- og gravearbeidet der gravemassene kommer fra)
2. Godkjenning fra grunneier
(og tiltakshaver der massene brukes)
3. Opphav og sortering av jordmassene
4. Forurensningsnivået i massene
5. Planlagt bruk av jordmassene
6. Risikovurdering
7. Kostnader

3. Opphav og sortering av massene

- Tiltaksplan etter kap. 2
 - kart som viser grunnforurensingen i grunnen før oppgravingen begynte
 - informasjon om analyserte stoffer og målte konsentrasjoner
- Massesortering på tiltaksområdet
 - Skal sorteres etter tilstandsklasse, hver tilstandsklasse for seg (de masser som søkes om gjenbruk for)
 - Gjøre rede for hvor de masser som ikke søkes om gjenbruk for, blir/ble sendt

4. Forurensningsnivået i massene

- Krav til prøvetaking
 - antall prøver per volumenhet
 - Forutsetter at massene er kartlagt i henhold til TA-2553/2009 og ISO/NS standard
 - Krav til utlekkings tester (riste- og kolonnetester)
- Beregnet total mengde forurensning
 - Beregnes på høyeste konsentrasjon per sorteringsenhet.
 - Mulighet for å behandle massene før omdisponering?
- Fremmede arter

5. Planlagt bruk av jordmassene

- Formålet med omdisponeringen av jordmassene
- Forurensingsnivået på eiendommen hvor jordmassene skal disponeres
- Tiltakets omfang:
 - Mengden jordmasser (m^3) som ønskes brukt
 - Arealet (m^2) som omfattes av tiltaket
- Alternative masser det er planlagt å bruke og materialeegenskaper ved disse
 - (dersom de forurensede jordmassene ikke kan benyttes)
- Nåværende og fremtidig arealbruk i området, samt dagens reguleringsplan

6. Risikovurdering

- Stedsspesifikke forhold
 - Mye informasjon om stedsspesifikke forhold kan hentes ved å bruke temalisten i kartlaget i databasen Grunnforurensning.
- Tiltak som begrenser spredning
 - Gjør en beregning av årlig spredningsmengde
- Samlet vurdering av risiko for helse og miljø ved bruk av jordmassene
 - Vurder årlig spredningsmengde opp mot de stedsspesifikke forholdene
 - TA-2553/2009, 99:01-veilederen og tilhørende beregningsverktøy, er ikke egnet for å vurdere risikoen ved å tilføre forurensete masser til et nytt område.

7. Kostnader

Angi kostnader for:

- Tiltaket, ved bruk av jordmassene i søknaden
- Å kjøpe inn rene/alternative masser til tiltaket (ved avslag)
- Å levere de forurensede massene til godkjent mottak (ved avslag)

www.miljodirektoratet.no